

GSTC Endüstri Kriterleri

VERSİYON 3, 21 ARALIK 2016

Önsöz

Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi (GSTC) Kriterleri sürdürülebilir turizme ilişkin ortak bir anlayış sağlamak adına oluşturulmuştur. Kısaca - "GSTC-D" - olarak da bilinen GSTC Destinasyon Kriterleri, herhangi bir turizm destinasyonunun ulaşmayı amaçlaması gereken minimum seviyedir. Sürdürülebilirlik kriterleri dört ana konu etrafında düzenlenmiştir: sürdürülebilir yönetim; sosyo-ekonomik etkiler; kültürel etkiler; ve çevresel etkiler. Bu konular, turizm sektörünün tümüne uygulanabilir.

GSTC Kriterleri, tüm sektörlerde sürdürülebilirlik standardının geliştirilmesine ilişkin uluslararası normlar konusunda rehberlik sağladığı kabul edilen bir organ olan ISAE Alliance'ın Standard Belirleme Kodu'na uyum sağlama sürecinde geliştirilmiş ve revize edilmiştir. Kriterler her 3 ila 5 yılda bir gözden geçirilir. Revizyon planları ve gelecekteki revizyonlara halkın katılımı için önceden kayıt yaptırmakla ilgili bilgiler www.gstcouncil.org adresinde yer almaktadır. Web sitesi ayrıca Kriter geliştirme süreci ve bu sürecin tarihsel gelişimi hakkında bilgiler içermektedir.

Kriterlerin bazı kullanımları aşağıdaki konuları içermektedir:

- Sürdürülebilirlik sertifikasyonu için temel teşkil eder
- Kriterler, her büyüklükteki işletmenin daha sürdürülebilir olması için temel yönergeler olarak hizmet eder ve işletmelerin bu küresel kriterleri karşılayan sürdürülebilir turizm programlarını seçmelerine yardımcı olur
- Büyüyen pazarda kriterler, sürdürülebilir ürünler için daha fazla pazara erişim sağlamaya yardımcı olur, hem gezginler hem de seyahat acenteleri için tedarikçi ve sürdürülebilir turizm programlarını seçmede rehberlik sağlar
- Kriterler, tüketicilerin sürdürülebilir turizm programlarını ve sürdürülebilir işletmeleri sağlıklı bir şekilde belirlemelerine yardımcı olur
- Kriterler, sürdürülebilir turizm sağlayıcılarını tanımak için bilgi medyasının ortak paydası olarak hizmet verir
- Kriterler, sertifikasyon ve diğer gönüllü program standartlarının geniş çapta kabul görmüş bir temel dayanağın karşılanmasını sağlar

- Sürdürülebilir turizm gerekliliklerini geliştirmek için hükümet, hükümet dışı ve özel sektör programlarına bir başlangıç noktası sunar
- Üniversiteler ve turizm okulları gibi eğitim-öğretim kurumlarına temel esaslar sunar
- Başkalarına harekete geçmeye ilham verecek şekilde liderlik eder

Kriterler *ne* yapılması gerektiğini söyler, *nasıl* yapılması gerektiğini ya da hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını söylemez. Bu rol, tümü GSTC Kriterleri için vazgeçilmez bir tamamlayıcı olan performans göstergeleri, ilişkili eğitim materyalleri ve uygulama araçlarına erişim ile yerine getirilmektedir.

Kriterlerin Uygulanması

Belirli bir durum için geçerli olmadığı bir gerekçe ile gösterildiği durumlar dışında tüm kriterlerin uygulanması tavsiye edilmektedir. Çevresel, sosyal, ekonomik veya kültürel koşulları içeren yerel düzenlemeler göz önüne alındığında, kriterlerin belirli bir turizm ürünü için geçerli olmadığı durumlar olabilir. Sınırlı kaynakların, küçük bir sosyal, ekonomik ve çevresel ayak izine sahip mikro ölçekte veya kamuya ait turizm işletmelerinde tüm kriterlerin kapsamlı bir şekilde uygulanmasına engel olabileceği kabul edilmektedir. Bu kriterler hakkında daha fazla bilgi ve rehberliğe, GSTC tarafından yayınlanan destekleyici göstergeler ve sözlükten erişilebilir.

GSTC ENDÜSTRİ KRİTERLERİ

BÖLÜM A: Etkili bir sürdürülebilir yönetimin gösterilmesi

A1 Sürdürülebilirlik yönetim sistemi

Organizasyon, büyüklüğüne ve kapsamına uygun, çevresel, sosyal, kültürel, ekonomik, kalite, insan hakları, sağlık, güvenlik, risk ve kriz yönetimi konularını ele alan ve sürekli iyileştirmeyi yönlendiren uzun vadeli bir sürdürülebilirlik yönetim sistemi uygulamaktadır.

A2 Yasal uyum

Organizasyon, diğerlerinin yanı sıra sağlık, güvenlik, işgücü ve çevresel konular da dahil olmak üzere yürürlükteki tüm yerel, ulusal ve uluslararası mevzuat ve düzenlemelere uygundur.

A3 Raporlama ve iletişim

Organizasyon, sürdürülebilirlik politikasını, eylemlerini ve performansını müşteriler de dahil olmak üzere paydaşlara iletir ve desteklerini almaya çalışır.

A4 Personel katılımı

Personel, sürdürülebilirlik yönetim sisteminin geliştirilmesi ve uygulanması ile ilgilenmekte, sunumundaki rolleri ve sorumlulukları hakkında periyodik rehberlik ve eğitim almaktadır.

A5 Müşteri deneyimi

Sürdürülebilirlik unsurları da dahil olmak üzere müşteri memnuniyeti izlenir ve düzeltici önlemler alınır.

A6 Doğru tanıtım

Tanıtım malzemeleri ve pazarlama iletişimi, sürdürülebilirlik iddiaları da dahil olmak üzere organizasyon, ürün ve hizmetleri bakımından doğru ve şeffaftır. Sunulabilecek olandan daha fazlası için söz verilmemiştir.

A7 Binalar ve altyapı

Binaların ve altyapının planlanması, yerleştirilmesi, tasarımı, inşası, yenilenmesi, işletilmesi ve yıkılması...

A7.1 Uyum

... Korunan ve hassas alanlar ve tarihi miras konuları ile ilgili imar gerekliliklerine ve yasalara uyum.

A7.2 Etki ve bütünlük

... Doğal ve kültürel çevrenin kapasitesi ve bütünlüğü göz önünde bulundurulur.

A7.3 Sürdürülebilir uygulamalar ve materyaller

... yerel olarak uygun ve sürdürülebilir uygulamalar ve materyallerin kullanımı.

A7.4 Herkes için erişim

... Gerektiğinde özel ihtiyaçları olan kişilere erişim ve bilgi sağlamak.

A8 Karadaki su ve mülkiyet hakları

Organizasyon tarafından satın alınan toprak, su ve mülkiyet hakları yasaldir, yerelde yaşayanların haklarına uygundur, önceden bilgi verilmiştir, onayları alınmıştır ve zorunlu yer değiştirmeyi gerektirmez.

A9 Bilgi ve yorumlama

Organizasyon, doğal çevreler, yerel kültür ve kültürel miras hakkında bilgi ve yorumların yanı sıra doğal alanları, canlı kültürleri ve kültürel miras alanlarını ziyaret ederken uygun davranışların açıklanmasını da sağlar.

A10 Destinasyonun katılımı

Organizasyon, bu tür fırsatların bulunduğu destinasyonda sürdürülebilir turizm planlaması ve yönetimi ile ilgilenmektedir.

BÖLÜM B: Yerel toplumun sosyal ve ekonomik faydalarının en üst düzeye çıkarılması ve olumsuz etkilerin en aza indirilmesi

B1 Topluluğun desteklenmesi

Organizasyon, yerel altyapı ve sosyal topluluk gelişimi için girişimleri aktif olarak desteklemektedir. Girişimlere örnek olarak eğitim, öğretim, sağlık ve sanitasyon ve iklim değişikliğinin etkilerini ele alan projeler verilebilir.

B2 Yerel istihdam

Yerel sakinlere, yönetim pozisyonları da dahil olmak üzere, istihdam ve ilerleme için eşit fırsatlar sunulmaktadır.

B3 Yerel satın alma

Organizasyon mal ve hizmet satın alırken ve sunarken mevcut ve yeterli kalitede yerel ve uygun fiyat tedarikçilerine öncelik vermektedir.

B4 Yerel girişimciler

Organizasyon, yerel girişimcileri bölgenin doğasına, tarihine ve kültürüne dayanan sürdürülebilir ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi ve satışında desteklemektedir.

B5 İstismar ve taciz

Organizasyon, özellikle çocuklar, ergenler, kadınlar, azınlıklar ve diğer savunmasız gruplara yönelik ticari, cinsel veya başka herhangi bir istismar veya tacize karşı bir politika uygulamaktadır.

B6 Eşit fırsat

Organizasyon, cinsiyet, ırk, din, engellilik veya diğer yollarla ayrımcılık yapılmaksızın yönetim pozisyonları da dahil olmak üzere istihdam olanakları sunmaktadır.

B7 İyi-saygın çalışma

Çalışma haklarına saygı duyulur, güvenli ve emniyetli bir çalışma ortamı sağlanır ve çalışanlara en az asgari ücreti ödenir. Çalışanlara düzenli eğitim, deneyim ve ilerleme fırsatları sunulur.

B8 Topluluk hizmetleri

Organizasyonun faaliyetleri, komşu topluluklara yiyecek, su, enerji, sağlık veya sanitasyon gibi temel hizmetlerin verilmesini tehlikeye atmaz.

B9 Yerel geçim kaynakları

Organizasyonun faaliyetleri, arazi ve su kaynakları kullanımı, geçiş hakkı, ulaşım ve barınma dahil geçim kaynaklarına yerel erişimi olumsuz etkilemez.

BÖLÜM C: Kültürel mirasın faydalarının en üst düzeye çıkarılması ve olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi

C1 Kültürel etkileşimler

Organizasyon, uluslararası ve ulusal iyi uygulamaları takip etmekte ve yerel etkileri ve ziyaretçilerin yönetimini ve yerel yararları en üst düzeye çıkarmak için yerel topluluklara ve kültürel veya tarihsel açıdan hassas alanlara yapılan ziyaretlerin yönetimi ve tanıtımı konusunda yerel rehberlerle anlaşmaya varmıştır.

C2 Kültürel mirasın korunması

Organizasyon, tarihi, arkeolojik, kültürel ve ruhsal öneme sahip yerel mülklerin, alanların ve geleneklerin korunmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunur ve yerel halk tarafından bunlara erişimi engellemez.

C3 Kültür ve mirasın sunulması

Organizasyon, yerel toplulukların fikri mülkiyet haklarına saygı gösterirken, geleneksel, çağdaş yerel kültürün otantik unsurlarını operasyonlarında, tasarımında, dekorasyonunda, mutfağında veya mağazalarında değerlendirir.

C4 Eserler

Tarihsel ve arkeolojik eserler, yerel ve uluslararası yasaların izin verdiği durumlar dışında alınıp satılmaz veya sergilenmez.

Bölüm D: Çevreye olan faydaların en üst düzeye çıkarılması ve olumsuz etkilerin en aza indirilmesi

D1 Kaynakları koruma

D1.1 Çevreye duyarlı satın alma

Satın alma politikaları, malları, yiyecek, içecek, inşaat malzemeleri ve sarf malzemeleri dahil olmak üzere çevresel açıdan sürdürülebilir tedarikçileri ve ürünleri tercih eder.

D1.2 Verimli satın alma

Organizasyon, atıkları en aza indirmek için gıda dahil sarf ve tek kullanımlık malların satın alınmasını dikkatle yönetir.

D1.3 Enerji tasarrufu

Enerji tüketimi türe göre ölçülür ve toplam tüketimi en aza indirmek için adımlar atılır. Organizasyon, yenilenebilir enerji kullanımını artırmak için çaba göstermektedir.

D1.4 Su tasarrufu

Su riski değerlendirilir, su tüketimi türe göre ölçülür ve genel tüketimi en aza indirmek için adımlar atılır. Su temini sürdürülebilirdir ve çevresel akışları olumsuz etkilemez. Yüksek su riski olan alanlarda, şartlara göre su yönetim hedefleri belirlenir ve takip edilir.

D2 Kirliliğin azaltılması

D2.1 Sera gazı emisyonları

Organizasyon tarafından kontrol edilen tüm kaynaklardan önemli sera gazı emisyonları tanımlanır, mümkün olduğunda hesaplanır ve bunlardan kaçınmak veya en aza indirmek için prosedürler uygulanır. Organizasyonun kalan emisyonlarının dengelenmesi teşvik edilir.

D2.2 Taşımacılık

Organizasyon, nakliye gereksinimlerini azaltmaya çalışır ve müşteriler, çalışanlar, tedarikçiler ve kendi operasyonlarında daha temiz ve kaynak açısından daha verimli alternatiflerin kullanılmasını aktif olarak teşvik eder.

D2.3 Atıksu

Gri su dahil olmak üzere atık su etkili bir şekilde arıtmakta ve yerel halka veya çevreye olumsuz bir etkisi olmaksızın sadece güvenli bir şekilde yeniden kullanılmaktadır veya serbest bırakılmaktadır.

D2.4 Katı atık

Gıda atığı da dahil olmak üzere atık ölçülür, atığı azaltma, azaltmanın mümkün olmadığı durumlarda yeniden kullanma veya geri dönüştürme mekanizmaları mevcuttur. Herhangi bir atık bertarafının yerel nüfus veya çevre üzerinde olumsuz bir etkisi yoktur.

D2.5 Zararlı maddeler

Pestisitler, boyalar, yüzme havuzu dezenfektanları ve temizlik malzemeleri de dahil olmak üzere zararlı maddelerin kullanımı en aza indirilir, zararsız ürünler veya işlemlerle mevcut olduğunda ikame edilir. Kimyasalların tüm depolanması, kullanımı, taşınması ve atılması gerektiği gibi yönetilir.

D2.6 Kirliliği en aza indirilmesi

Organizasyon, gürültü, ışık, yüzey akışı, erozyon, ozon tabakasını incelten maddeler ve hava, su ve toprak

kirleticilerden kaynaklanan kirliliği en aza indirmek için uygulamalara sahiptir ve uygular.

D3 Biyoçeşitliliğin, ekosistemlerin ve peyzajın korunması

D3.1 Biyoçeşitliliğin korunması

Organizasyon, kendi mülkünün uygun yönetimi yoluyla biyolojik çeşitliliğin korunmasına destek olur ve katkıda bulunur. Doğal korunan alanlara ve biyolojik çeşitlilik değeri yüksek alanlara özellikle dikkat edilir. Doğal ekosistemlerdeki herhangi bir rahatsızlık en aza indirgenir, rehabilite edilir ve koruma yönetimine telafi edici katkılar sunar.

D3.2 İstilacı türler

Organizasyon istilacı türlerin ortaya çıkmasını önlemek için önlemler alır. Yerli türleri, özellikle doğal alanlarda, mümkün olan yerlerde peyzaj ve restorasyon için kullanılır.

D3.3 Doğal alanlara ziyaretler

Organizasyon, olumsuz etkileri en aza indirmek ve ziyaretçi memnuniyetini en üst düzeye çıkarmak için doğal alanlara ziyaretlerin yönetimi ve tanıtımı için uygun yönergeleri izler.

D3.4 Yaban hayatı etkileşimleri

Kümülatif etkileri dikkate alarak serbest dolaşımdaki yaban hayatı ile etkileşimler, ilgili hayvanlar ve vahşi yaşamdaki nüfusun canlılığı ve davranışı üzerindeki olumsuz etkileri önlemek için yayılımcı olmayan sorumlu bir yönetim uygulanmaktadır.

D3.5 Hayvan sağlığı ve refahı

Yetkili ve uygun şekilde donanımlı kişiler dışında, yerel ve uluslararası yasalara uygun olarak düzenlenmiş faaliyetler dışında hiçbir vahşi hayvan türü edinilemez, yetiştirilemez veya esir tutulmaz. Tüm vahşi ve evcil hayvanların barınma, bakım ve kullanımı en yüksek hayvan refahı standartlarını karşılamaktadır.

D3.6 Yaban hayatı avcılığı ve ticareti

Yaban hayatı türleri, kullanımalarının sürdürülebilir olmasını ve yerel ve uluslararası yasalara uygun olmasını sağlayan düzenlenmiş bir faaliyetin parçası olması dışında avalanamaz, toplanamaz, tüketilmez, sergilenmez, satılmaz veya alınıp satılmaz.